

Nevoia omului de a primi adevăruri absolute din partea unei divinități aspre și, totuși, miloase, nevoia de reguli după care să își conducă viața spirituală, nevoia unui suflet curat care să moștenească izbăvirea eternă, toate aceste nevoi se zbat în mintea și în inima călugărului-tămăduitor Hypa, protagonistul narațiunii și povestitorul chinuit al faptelor petrecute în secolul al V-lea în romanul *Azazel, îngerul răului*. Youssef Ziedan creează un personaj aparte, încercând să reconstituie impresia de adevăr istoric într-o ficțiune al cărui format mimează autenticitatea pergamentelor călugărilor de demult, ale căror scrieri au devenit documente valoroase pentru istorici și arheologi. În fapt, Hypa, un călugăr egiptean convertit în urma unor întâmplări sângeroase din copilăria sa, este, aparent, obligat de Azazel, blestematul demon, să își scrie istoria vieții, relatând improtante evenimente din evoluția creștinismului din acele vremuri, evenimente mai mult sau mai puțin fericite la care el fusese martor.

Marcat de un subiectivism profund și de numeroase îndoieli privind scrierile dogmatice ale timpului, călugărul Hypa abandonează orașul natal pentru Alexandria, ajungând, apoi, în Ierusalim și, oprindu-se într-un schit din apropierea Alepului spre a ucenici, călătorie ce îi va fi marcată de numeroase figuri de seamă din păgânism, cum ar fi Hepateia sau creștinism, cum este episcopul Nestor, figuri ce își lasă amprenta asupra sufletului abătut al călugărului. Deși pare un roman despre zbuciumul unei lumi aflate în plină schimbare, o cronică a unui creștinism timpuriu, născând schisme după schisme și acte pline de cruzime din partea unor episcopi sau a altor înalte fețe bisericești, povestea ajunge, în cele din urmă, la straturi mult mai profunde ce privesc zbaterea într-o credință și pentru credință a unui om cu darul tămădurii (paradoxal, învățat din scrierile anticilor greci și latini), care își spune călugăr, dar se mistuie din dragoste

pentru două femei și care cade, în final, pradă demonilor interiori.

Vechile civilizații s-au construit pe temelia unui zeu pe care, în scripturile lor, jidovii l-au coborât pe pământ, amestecându-l cu oamenii. Trebuia, dar, să fie ridicat și trimis înapoi, la ceruri, unde îi era locul. În chipul acesta, a venit creștinismul să-l arate pe Dumnezeu și pe omul în care Mesia s-a întrupat, spre a fi și el ridicat la ceruri, cum ne spun legende și poveștile vechilor egipteni. Deci dar, Dumnezeu s-a dat morții pe sine, ca să-l salveze și să-l mântuiască pe om de păcatul săvârșit de strămoșul său, Adam! A pierit, oare, păcatul după ce omul s-a mântuit prin Hristos? Îi era atât de greu Dumnezeului să ierte o greșală ca multe alte greșeli? De ce a fost nevoie de suferință, de crucificare, de o moarte lipsită de glorie și de o înviere glorificată?, astfel grăiește Azazel prin pana călugărului Hypa, încercând a-l aduce și mai aproape de decădere pe protagonistul nostru. Dacă este într-adevăr Azazel sau doar conștiința pătată a protagonistului care "grăiește" astfel de contraziceri, un fapt e cert, scriitorului i-au fost aduse multe reproșuri pentru scrierea îndrăzneată și s-a încercat chiar interzicerea acestui roman. Cu toate acestea, el este un bun exercițiu de "soul-searching" indiferent de care vă este credința și o lectură incitantă pentru cei pasionați de istoria religiilor.

Scris într-o manieră autentică, mimând istoricul și limbajul vremii, folosind fapte și personaje reale, romanul reușește să insuflă aerul verosimilității și veridicitatea luptei interioare pe care călugărul Hypa o poartă de peste douăzeci de ani, pentru a-și găsi liniștea sufletească și mântuirea. Dacă reușește în final sau nu, aceasta trebuie să o descifrați singuri, pentru că este un roman care se citește, deopotrivă, cu mintea și cu spiritul, iar cheia interpretării o deține fiecare dintre noi, în funcție de propriile credințe și de propria credință.

Scris de Alice Teodorescu

SURSA: Bookblog.ro